

Jaarverslag Stichting Mens en Tuin 2011

Inleiding en samenvatting

Het jaar 2011 is in alle opzichten een bijzonder jaar geworden. Begon het jaar met de tentoonstelling “Mens en Tuin in the picture” in studio Pulchri, waarin het kunstzinnig werk van de deelnemers te bewonderen viel, dit werd al snel vervolgd door de schenking van een observatiekas door de Hongaarse kunstenaar Tamas Kaszas, welke hij de naam meegaf “Schuilplaats voor Kleurrijkheid”. In mei werd de glazen Tuinkas geplaatst welke het centrale onderdeel was in ons meerjaren project “Metamorfose naar Kwaliteiten”. Dit alles bereikte een hoogtepunt in het 25 jarig jubileum van Mens en Tuin in september. In het najaar ging een andere lang gekoesterde wens in vervulling: er kwamen 8 zonnepanelen op de tuin voor een stuk van de eigen elektriciteitsvoorziening. Zo kwamen we nog meer in harmonie met de natuur. Maar het was vooral een jaar waarin we onze deelnemers een goede plek konden bieden waar ze naar eigen vermogen tot hun recht konden komen en aan hun ontwikkeling konden werken. Het aantal cliënten steeg fors naar 54. Kortom een jaar dat zonder twijfel enerverend genoemd kan worden.

Bestuur en Medewerkers

In de bestuurssamenstelling kwamen in 2011 geen wijzigingen. De samenstelling is aan het einde van het verslagjaar:

<i>Voorzitter</i>	Mw. Mr. M.J. Post
<i>Secretaris</i>	Dhr. Drs. W. Drewes
<i>Penningmeester</i>	Dhr. P. Keesmaat

Zoals al eerder gemeld vraagt het bestuur zich af of een stichting met deze omvang wel zelfstandig moet blijven om de continuïteit te waarborgen. In het verleden zijn hierover gesprekken gevoerd met de Lievegoed Zorggroep, die de intake verzorgt en de geïndiceerde zorgdeelnemers begeleidt. In dat kader is in het verslagjaar een verder oriënterend gesprek geweest. Hieruit is de samenwerking opnieuw bevestigd, maar is ook

besloten om, gezien de ontwikkelingen naar de WMO, de samenwerking tussen de twee rechtspersonen nu niet te veranderen.

Medewerkers in 2011

Het personeelsbestand is in 2011 gewijzigd. De heer A. Kengen is in dienst gekomen als begeleider als vervang voor een tijdelijke kracht welke bij ons gedetacheerd was.

De medewerkersformatie in loondienst bij Stichting Mens en Tuin is onverminderd 1,56 FTE. Ze bestaat uit twee medewerkers, ieder met een aanstelling voor 80%. Daarnaast levert de Stichting Lievegoed Zorggroep 0,8 FTE voor haar inbreng in de zorg ondersteuning door een GZ psychologe, de coördinatie en de zorgbemiddeling. De onmisbare kunstzinnige begeleiding van de cliënten, die zulke frappante ontwikkelingen laten zien vindt plaats op freelance basis door een beeldend kunstenaar. Deze uren zijn derhalve niet in de formatie meegeteld.

De medewerkers hebben een mooi , maar ook intensief jaar gehad. Zij hebben met grote inzet hun schouders gezet onder de zorg voor de deelnemers en de tuin. De nieuwe glazen tuinkas en de nieuwe observatiekas maakten dat de tuin voor een deel opnieuw moest worden vormgegeven. En elke tuinman/vrouw weet wat dat betekent aan extra werk. Zo blijkt in de praktijk dat onze medewerkers steeds met minimaal twee vakbekwame mensen op de tuin moeten zijn. Ook de administratieve belasting blijft relatief hoog, doordat deelnemers vaak parttime komen, zodat de 15 beschikbare plaatsen per dag door veel verschillende mensen worden ingenomen. Dat levert zoals gezegd relatief veel administratieve zaken op. Zeker met de stijging van het aantal cliënten die we in het verslagjaar ontvingen. Aan de andere kant levert dit een dynamisch geheel op, vooral ook door de laagdrempeligheid welke Mens en Tuin kenschetst. De aard van de problematiek laat zien dat elke dag er toch echt twee medewerkers aanwezig moeten zijn.

Vrijwilligers

In het verslagjaar is het beleid rondom vrijwilligers, dat in 2008 is ingezet, verder vorm gegeven. Er werkten vijf vrijwilligers en diverse vragen om vrijwilligerswerk zijn met de indieners verwerkt tot cliëntvragen. Dit gaf meer recht aan de realiteit van de betrokkenen.

Er waren twee vrijwilligers voor de praktische ondersteuning voor het onderhoud aan de gebouwen en drie vrijwilligers werkten in de tuin en de keuken.

Cliënten

In totaal 25 mensen hebben zich aangemeld. Hiervan kwamen er 8 zelfstandig (de grootste groep), 5 via reïntegratiecontacten, 3 via Parnassia, 3 via de Anton Constandse groep, 3 via Florence-zorg, 1 via de Kessler Stichting, 1 via Liander ambulante begeleiding en 1 via de politie. Van deze 25 aangemelde personen die kwamen kennismaken zijn er 18 geweest voor een korte proef-periode om te onderzoeken of Mens en Tuin de juiste plek voor hen was. Daarvan werden er 15 daadwerkelijk geplaatst.

Wordt naar hun achtergrondproblematiek gekeken dan is deze groep onder te verdelen in 9 GGZ, 2 reïntegratie, 3 verslavingszorg en 1 autisme.

Ook vertrokken er cliënten. In totaal 21 cliënten. Het gaat hier om 12 mensen met een GGZ achtergrond, 6 vanuit de reïntegratie, 2 uit de VGZ en 1 UWV.

Hiervan gingen er 7 terug in het arbeidsveld, 3 naar een verblijfsinstelling, 2 konden geplaatst worden in het vrijwilligerswerk, 4 hadden een terugval en hadden zwaardere zorg nodig, 1 ging naar de sociale werkplaats, 1 ging met pensioen, 2 lieten niets meer van zich horen en waren niet te achterhalen en 1 overleed.

Aan het einde van het verslagjaar waren er 37 cliënten op Mens en Tuin.

Dit geeft als jaarbeeld dat we in totaal voor 54 cliënten verantwoordelijkheid hadden. Hoewel voor sommigen van korte duur, is de werkdruk hierdoor groot. Veelal worden er kortdurende programma's met de cliënten gemaakt, maar die kosten evenveel tijd voor de medewerkers als voor degene die langer blijven. Er is energie gestoken om de professionaliteit en efficiency te vergroten. Dit werpt zeker vruchten af, maar de case load is groot. De intake wordt verzorgd door onze samenwerkingspartner, de Lievegoed Zorggroep.

Er was een duidelijke stijging van het aantal cliënten. Mens en Tuin is zichtbaarder dan ooit in de Haagse samenleving. Niet alleen bij verwijzers, maar ook bij de burgers zelf. Dat bewijst het groot aantal mensen dat zelfstandig Mens en Tuin weet te vinden.

Samengevat zijn de cliënten onder te verdelen in mensen met een verstandelijke beperking, diegenen die vallen onder de sociale psychiatrie, de zogenoemde randmaatschappelijken, mensen met een burn-out en mensen die in een reïntegratie-traject zitten. De mensen met een achtergrond in de geestelijke gezondheidszorg, maar die vaak buiten dit circuit vallen, zijn in aantal van de nieuwe aanmeldingen het grootst.

Tuinderij

In 2011 is het hoogtepunt gerealiseerd in het project “Metamorfose naar Kwaliteiten” . Hiermee is de mogelijkheid geschapen om de teelt van vaste planten verder vorm te geven, maar ook om meer gedifferentieerd werk aan de deelnemers aan te bieden en hun werkomstandigheden aanzienlijk te verbeteren.

Als eerste stap is in 2010 de grond drainage uitgevoerd. Hiermee is de waterhuishouding op de tuin flink verbeterd.

En nu dan de nieuwe tuinkas. De tuin moest voor een deel wel op de schop. Daar is veel tijd aan besteed. Bij de viering van het 25 jarig bestaan stond de tuin er, ondanks de vele ingrepen er toch weer schitterend bij!

Het tijdstip van plaatsing van de tuinkas in het jaar (eind mei) was voor de start van de teelt van vaste planten niet erg gunstig, maar er was genoeg gevarieerd werk in de tuin met al de veranderingen.

Project “Metamorfose naar Kwaliteiten”

Zoals in het vorige jaarverslag al aangeduid is, is er in 2009 en 2010 een wezenlijke slag gemaakt om de geconstateerde problemen van Mens en Tuin op te lossen. Het voortdurende probleem van de te natte grond en de daardoor beperktere mogelijkheden voor de deelnemers zijn daarin leidend. Al deze zaken werden beschreven in het projectplan met de uitkomst dat Mens en Tuin veel mogelijkheden biedt voor de toekomst, maar dat er wezenlijk een aantal zaken moeten veranderen en verbeteren. Het betreft de onderdelen drainage van de grond met de noodzakelijke grondverbetering, een kas om in te werken en een overkapping met terras.

Financieel is dit plan goed doorgerekend en we kwamen op een te investeren bedrag van € 33.878,- .

In 2010 werd de verbetering van de drainage afgerond, alsmede de omzetting naar de kweek van vaste planten die de tuin een beter toekomstperspectief kan bieden.

In het verslagjaar 2011 werd dan de nieuwe glazen tuinkas gerealiseerd. Een ware feestelijke gebeurtenis!

Wel moest geconstateerd worden dat de aanvragen bij fondsen onvoldoende waren om het gehele plan te verwezenlijken. In die zin is het project bijgesteld op enkele niet fundamentele punten, zoals het afzien van de overkapping van het terras en een aparte omkleedruimte. Dit is opgelost om in de loods, welke toch hard aan een renovatie toe was, een omkleed- en laarzenruimte te realiseren. Zo kon de essentie van het project volledig tot zijn recht komen: een verbeterde grondstructuur, een overdekte werkruimte (de tuinkas) en de mogelijkheid om naar een ander uitgangspunt van de tuin te komen door de vaste planten kweek te realiseren.

Helaas is de bestrating in en om de tuinkas nog niet tot stand gekomen, omdat de financiën nog ontbreken. Dat blijft een speciaal aandachtspunt voor het bestuur in het volgend jaar.

Om het project “Metamorfose naar Kwaliteiten” niet onnodig lang te laten lopen is besloten om in 2012 het project af te ronden. Immers de hoofddoelstelling, zoals hierboven genoemd, is gehaald. Er kan op de nieuwe manier gewerkt worden!

Er werd fors door fondsen bijgedragen. Het betreft bijdragen van het Haags Groene Kruisfonds, het Skan fonds, Patiëntenvereniging Duindoorn en het Groene Land fonds. Doordat veel met onze eigen mensen is gebeurd, konden de kosten beduidend omlaag gaan. De medewerkers hebben veel extra werk hiervoor verricht. Geweldig om met elkaar zo’n team te vormen!

Project “Mens en Tuin in the picture”

Mens en Tuin levert al enige jaren met succes een ochtend in de week kunstzinnig werk voor de deelnemers. Daarbij is in het vorig jaarverslag uitvoerig stil gestaan.

Aan het begin van het verslagjaar was het werk van de deelnemers tentoongesteld in Studio Pulchri in Den Haag. Halverwege het jaar was de tentoonstelling te zien in Zorgcentrum Sammersbrug.

Van velen kregen we te horen hoe bijzonder dit werk is. Of bij monde van wethouder Baldewsingh: “ Van dit werk met die kleuren word ik vrolijk!”

Project “Observatiekas”

In het vorig jaarverslag is al stilgestaan dat Mens en Tuin via Stichting “Storm” te Utrecht een kunstwerk van de Hongaarse kunstenaar Tamás Kaszás kon bemachtigen. Dit kunstwerk is een observatiekas. Met deze observatiekas wilde hij laten zien hoe planten onder verschillend soorten licht anders groeien. Hij had daartoe een glazen wand met verschillende soorten gekleurd glas in een observatiekas geplaatst.

In maart 2011 werd de kas in Utrecht afgebroken en vervoerd naar Den Haag en op Mens en Tuin weer opgebouwd. Dit specifieke werk moest door vaklieden gebeuren, maar werd geheel ondersteund door onze medewerker en een aantal deelnemers. Zo ging er begin maart al vroeg een busje met onze mensen naar Utrecht om te helpen met het sjouwen en verplaatsen.

Nu staat dit kunstwerk in volle glorie op de Tuin. De titel die de kunstenaar het werk meegaf “ Schuilplaats voor Kleurrijkheid” komt volledig tot zijn recht. Het is een plek om even stil te zijn en kleuren en planten te observeren.

Stichting Mens en Tuin is bijzonder trots dat dit internationale kunstwerk op haar grondgebied staat!

Project “ Wij willen zon”

Mens en Tuin heeft al langer onderzocht hoe in de toekomst de energiekosten naar beneden kunnen. Daarover is ook al bericht in het voorgaande jaarverslag. In september van het verslagjaar zijn de panelen geplaatst. Er waren er 6 besteld omdat daar op het tuinhuis plaats voor was. Bij de installatie bleek echter dat het dak van het tuinhuis niet geschikt was. Gelukkig konden de panelen geplaatst worden op de loods en dat er zelfs plaats was voor 2 extra panelen. Die kon de stichting verwerven doordat bij een ander lid van de inkooporganisatie (samengesteld uit particulieren) er twee overbleven. Het project is hiermee afgerond.

Het 25 jarig jubileum

Het jaar 2011 was het jaar van het 25 jarig jubileum. Een waar feestelijk feit. Gezien alle ontwikkelingen, zoals intern de tuinkas en de observatiekas, maar ook extern alle veranderingen, is besloten om naar buiten vooral stil te staan bij het nu en de toekomst: hoe is Mens en Tuin in staat de toekomst te betreden? Immers kaders veranderen, bezuinigingen komen op ons af en wat is de kans voor Mens en Tuin? Hiervoor is wethouder Baldewsingh gevraagd op ons jubileum op 30 september te komen spreken.

En het was heel bijzonder wat hij ons voorhield. Vanuit zijn eigen ervaring het afgelopen jaar, hoe hij getroffen werd door een (tijdelijke) ziekte, gaf hij aan hoe essentieel voor de gezondheid de natuur is voor het herstellen van het innerlijk evenwicht. Zeker als dit gepaard gaat met de mogelijkheid tot verstilling.

Zo zong hij bij de nieuwe observatiekas de soera van de stilte. Het maakte zeer veel indruk bij de aanwezigen en gaf ook aan met welk een kracht Mens en Tuin in de Haagse samenleving staat. Het geeft vertrouwen in onze koers en in de toekomst.

Financiën

Het verslagjaar kon afgesloten worden met een lichte overschrijding (3%) van het budget, ondanks de korting van 10% op ons budget.

Er is veel werk verzet om onze projecten uit te voeren. Ook is het achterstallig ondergoud aangepakt door met name de loods op te knappen. Al met al een werkelijke uitdaging, waar we met trots op terugkijken.

Het bestuur van Mens en Tuin ziet terug op een succesvol jaar en waarin zichtbaar werd dat we meer dan ooit klaar zijn voor de toekomst. Deze mag dan ongewis zijn in deze tijden van minder geld, maar de vraag naar Mens en Tuin is sterk groeiend en de basis op de tuin is meer solide dan ooit hiervoor.

